

ارزیابی تعارض سبکهای زندگی دینی

حمیدرضا آیت اللهی

ویتگنشتاین در دوره دوم نگرش زبانی اش از نظریه اولش که در نظر داشت با تجزیه گزاره ها به گزاره های اتمی نظامی منسجم برای معناداری ارائه کند عدول می کند. او در دوره دوم زندگی اش از بازی زبانی، شباهتهای فامیلی و صورتهای زندگی سخن می گوید که قابل فروکاسته شدن به ابعاد متمایز نیست. این دیدگاه او ناظر به آن است که زندگی پیچیده تر از آن است که بتوان آن را در ابعاد اتمی بررسی کرد. کواین نیز با طرح شبکه باور به این خصوصیت در زندگی اعتقادی انسان اشاره نموده است. اما این ویژگی زندگی ما را از تشخیص انواع صورتهای زندگی در قالبهای مفهومی باز نمی دارد ویژگی هایی که می توان در تمایزهایی بین انواع آن پی برد. گرچه ویتگنشتاین این موضوع را درباره نحوه معناداری زبانهای مختلف بکار برده است ولی ملاک معناداری را از استعمال زبان در زندگی روزمره استنتاج نموده است. اگر بتوان شاخصه هایی اجمالی برای صورتهای زندگی تعیین کرد در آن صورت با سبک زندگی مواجه می شویم که در آن می توان عناصری را از یکدیگر تمیز داد.

سبک های زندگی در زمینه انواع رفتار، باور، معرفت، انگیزه، احساسات، نظام ارزشی و تعامل های انسانی توصیه های پنهان متفاوتی دارند. در این نوشتار در نظر است تا تمایزها و تشابه های سبک دینی زندگی و سبک سکولار آن بازنموده شود. سپس علت تفاوت برخی سبکهای زندگی دینی از یکدیگر و تعارض برخی دیگر نسبت به هم بیان شود و در نهایت معیارهایی برای تشخیص سبک زندگی دینی درست از نادرست ارائه گردد. چراکه در مواقعی سبکهای زندگی دینی چنان به انحراف کشیده می شوند که برخی سبک های زندگی سکولار بر آنها مزیت می یابند.